

ПРОТОКОЛ № 11

засідання Громадської ради при Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

Дата проведення: 05 вересня 2018 року

Час проведення: з 15.00 до 18.00

Місце проведення: м. Київ, вул. Б. Грінченка, 3

Присутні: члени Громадської ради при Нацкомфінпослуг (*реєстр учасників засідання додається*)

Запрошені: директор Національної асоціації страховиків України Гудима Наталія та Члени Нацкомфінпослуг Залетов О.М., Максимчук О.В., Ястреб Д.А.

З 23 членів Громадської ради присутні – 17. Кворум є, засідання правомочне.

СЛУХАЛИ: Голову Громадської ради Бірюка С.О., який відкрив засідання і запропонував затвердити нижченаведений порядок денний засідання, проект якого було попередньо оприлюднено на офіційному веб-сайті Нацкомфінпослуг та сторінці Нацкомфінпослуг у Facebook.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – одноголосно.

ВИРІШИЛИ: затвердити такий Порядок денний засідання:

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Про виконання рішень попереднього чергового засідання Громадської ради.
2. Про внесення змін до 41 Положення про Державний реєстр фінансових установ з метою його узгодження з Ліцензійними умовами (Постанова КМУ № 913) в частині усунення дублювання документів та процедур повідомлення про зміни в інформації, яка подавалась для внесення в Державний реєстр та отримання ліцензій та про необхідність продовження роботи щодо підготовки законопроекту «Про внесення змін до деяких Законів України щодо надання адміністративних послуг Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг», схваленого Розпорядженням Нацкомфінпослуг від 30.06.2016 № 1431. Доповідач: Волковська В.О.
3. Щодо Регламенту Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого наказом Голови Нацкомфінпослуг від 27.03.2012 № 18 (зі змінами) та оприлюднення проектів документів які пропонуються для розгляду на відкритому засіданні. Доповідач: Волковська В.О.
4. Про участь Громадської ради у виконанні заходів, передбачених у п. 1.5.15. глави 5. розділу 1 частини 2 Плану роботи Нацкомфінпослуг на 2018 рік. Доповідач: Голова Комітету захисту прав споживачів фінансових послуг Дарков В.М.
5. Про проект «Інформаційного повідомлення щодо механізму захисту фінансовою установою прав споживачів та порядок урегулювання спірних питань, що виникають у процесі надання фінансової послуги». Доповідач: Голова Комітету захисту прав споживачів фінансових послуг Дарков В.М.
6. Про експертні пропозиції стосовно законопроекту № 8055 «Про установу фінансового омбудсмена». Доповідач: Керівник Експертної групи Дарков В.М.
7. Різне:
  - 7.1. Про звернення до Нацкомфінпослуг з метою отримання результатів опрацювання аудиторських звітів за 2017 рік, складених із застосуванням «Методичних рекомендацій щодо вимог до аудиторських звітів, що подаються до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за результатами аудиту річної звітності та звітних даних фінансових установ» та подальшої співпраці в підготовці проекту Вимог до аудиторських звітів, підготовленого на виконання Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 27.12.2017. Доповідач Гаєвська Н.

7.2. Про проект «Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів)», які були опубліковані на сайті Нацкомфінпослуг 13.08.2018 та про проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення». Доповідач Замазеева А.

7.3. Про законопроект № 8607 від 13.07.2018 року стосовно спроби влади анулювати право споживачів на судовий захист без сплати судового збору. Доповідач Дарков В.

8. Про проведення наступного чергового засідання Громадської ради.

По першому питанню Про виконання рішень попереднього чергового засідання Громадської ради.

СЛУХАЛИ: Головуючого, який доповів про виконання рішень, прийнятих на попередньому черговому засіданні. Наголосив про необхідність вчасного виконання плану роботи Громадської ради при Нацкомфінпослуг на 2018 рік.

Під час обговорення цього питання надійшла пропозиція взяти доповідь головууючого про виконання рішень попереднього чергового засідання до відома та вважати їх виконаними.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - одноголосно

ВИРІШИЛИ: доповідь головууючого про виконання рішень попереднього чергового засідання взяти до відома та вважати їх виконаними.

По другому питанню про внесення змін до 41 Положення про Державний реєстр фінансових установ з метою його узгодження з Ліцензійними умовами (Постанова КМУ № 913) в частині усунення дублювання документів та процедур повідомлення про зміни в інформації, яка подавалась для внесення в Державний реєстр та отримання ліцензій та про необхідність продовження роботи щодо підготовки законопроекту «Про внесення змін до деяких Законів України щодо надання адміністративних послуг Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг», схваленого Розпорядженням Нацкомфінпослуг від 30.06.2016 № 1431.

СЛУХАЛИ: Волковську В., яка доповіла про підготовлені пропозиції до Нацкомфінпослуг та запропонувала:

Звернутися до Нацкомфінпослуг з приводу підготовки змін до 41 Положення про Державний реєстр фінансових установ з метою його приведення до діючого законодавства, узгодження з Ліцензійними умовами (Постанова КМУ № 913) у частині усунення дублювання документів та процедур повідомлення про зміни в інформації, яка подавалась для внесення в Державний реєстр, отримання ліцензій та встановлення обмежень з використанням найменувань, сайтів та торгових марок інших фінансових установ без наявності на те законних підстав.

Відновити роботу з підготовки законопроекту «Про внесення змін до деяких Законів України щодо надання адміністративних послуг Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг», схваленого Розпорядженням Нацкомфінпослуг 30.06.2016 № 1431.

Після прийняття законопроекту «Про внесення змін до деяких Законів України щодо надання адміністративних послуг Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг» підготувати нову редакцію 41 Положення про Державний реєстр фінансових установ з урахуванням пропозицій, наданих членами Громадської ради при Нацкомфінпослуг.

Дарков В. запропонував Голові Громадської ради при Нацкомфінпослуг направити подані Пропозиції до Голови Нацкомфінпослуг.

Кравченко Л. наголосила, що надані пропозиції повинні враховувати вимоги Постанови КМУ № 913 «Про ліцензійні умови».

В обговоренні взяли участь всі присутні члени Громадської ради та члени Комісії.

Головуючий виніс на голосування питання прийняття за основу подані пропозиції та затвердити їх.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 12, «проти» - 0, «утримались» - 5.

ВИРІШИЛИ: Затвердити запропоновані Пропозиції щодо змін до 41 Положення про Державний реєстр фінансових установ та доручити Голові Громадської ради направити Пропозиції до Нацкомфінпослуг протягом трьох робочих днів після їх затвердження.

По третьому питанню щодо Регламенту Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затверджений наказом Голови Нацкомфінпослуг від 27.03.2012 № 18 (зі змінами) та оприлюднення проектів документів які пропонуються для розгляду на відкритому засіданні. Доповідач: Волковська В.О.

СЛУХАЛИ: Волковську В., яка запропонувала пропозиції щодо внесення змін до Регламенту Нацкомфінпослуг, затвердженого наказом Голови Нацкомфінпослуг від 27.03.2012 №18 (зі змінами) в частині проектів документів, які виносяться та розглядаються на відкритих засіданнях Нацкомфінпослуг, оприлюднювати на сайті Нацкомфінпослуг не пізніше ніж за дві доби до проведення засідання та абзац другий та третій пункту 36, а також пункти 36¹ та 37 виключити.

Голові Громадської ради при Нацкомфінпослуг направити подані Пропозиції до Голови Нацкомфінпослуг.

Черняхівський В., звернув увагу на використання Нацкомфінпослуг скорочених строків для обговорення проектів нормативно-правових актів. Рекомендувати Нацкомфінпослуг не зловживати своїми правами, які надані згідно змін до Закону «Про фінансові послуги» 06.09.2012 р. (п. 3 Статті 28), та встановлювати строки для подання зауважень на проекти НПА не менше, ніж 30 днів при першому читанні.

В обговоренні взяли участь присутні члени Нацкомфінпослуг

Головуючий виніс на голосування прийняти за основу подані пропозиції та затвердити їх.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 10, «проти» - 0, «утримались» - 5.

ВИРІШИЛИ: Затвердити Пропозиції щодо внесення змін до Регламенту Нацкомфінпослуг, затвердженого наказом Голови Нацкомфінпослуг від 27.03.2012 № 18 (зі змінами) та доручити Голові Громадської ради направити Пропозиції до Нацкомфінпослуг протягом трьох робочих днів після їх затвердження.

По четвертому питанню про участь Громадської ради у виконанні заходів, передбачених у п. 1.5.15. глави 5. розділу 1 частини 2 Плану роботи Нацкомфінпослуг на 2018 рік. Доповідач: Голова Комітету захисту прав споживачів фінансових послуг Дарков В.

Дарков В. поінформував присутніх про отримання відповіді Нацкомфінпослуг від 12.07.2018 року № 4664/12-11, враховуючи п. 1.5.15. глави 5. розділу 1 частини 2 Плану роботи Нацкомфінпослуг на 2018 рік, Громадська рада підтримує пропозицію Комісії про проведення у жовтні 2018 року, в рамках громадського обговорення соціально важливого питання щодо реформування системи захисту прав споживачів фінансових послуг в Україні, засідання за круглим столом на тему: «Сучасний стан системи захисту прав споживачів фінансових послуг та шляхи її реформування» (далі Круглий стіл);

Запропонував надати доручення Комітету захисту прав споживачів фінансових послуг спільно з представниками Нацкомфінпослуг організувати підготовку запланованого заходу Круглий стіл у 4 кварталі 2018 року;

на черговому засіданні Громадської ради розглянути питання «Про проведення Круглого столу у 4 кварталі 2018 року».

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – одноголосно.

ВИРШИЛИ: звернутись до Нацкомфінпослуг з проханням щодо організації Круглого столу в 4 кварталі 2018 року з представниками асоціацій та членами Громадської ради при Нацкомфінпослуг для обговорення теми: «Сучасний стан системи захисту прав споживачів фінансових послуг та шляхи її реформування». На наступному черговому засіданні Громадської ради включити до порядку денного питання «Про проведення Круглого столу четвертому кварталі 2018 року».

По п'ятому питанню про проект «Інформаційного повідомлення щодо механізму захисту фінансовою установою прав споживачів та порядок врегулювання спірних питань, що виникають у процесі надання фінансової послуги».

Дарков В. проінформував присутніх про об'єктивні причини, пов'язані із значним навантаженням та відсутністю виконавців у періоді літніх відпусток та запропонував: задовільнити пропозицію Комітету захисту прав споживачів фінансових послуг щодо перенесення виконання доручення Громадської ради з підготовки проекту Інформаційного повідомлення на жовтень 2018 року; доповісти на наступному черговому засіданні Громадської ради про виконання доручення Комітетом.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - одноголосно

ВИРШИЛИ: Комітету захисту прав споживачів фінансових послуг підготувати до наступного засідання Громадської ради проект «Інформаційного повідомлення щодо механізмів захисту споживачів фінансових послуг, їх права і можливості урегулювання спірних питань, що виникають у процесі надання фінансових послуг».

Розглянути на наступному засіданні Громадської ради, погоджений Комітетом проект Інформаційного повідомлення, для його затвердження та подальшого направлення до Нацкомфінпослуг.

По шостому питанню про експертні пропозиції стосовно законопроекту № 8055 «Про установу фінансового омбудсмена».

Доповідач: Керівник Експертної групи Дарков В. який запропонував:

затвердити розроблені Експертною групою та погоджені Комітетом захисту прав споживачів Експертні пропозиції стосовно законопроекту №8055 «Про установу фінансового омбудсмена» (додається);

Голові Громадської ради направити затвержені Експертні пропозиції до Нацкомфінпослуг не пізніше 10.09.2018 року;

здійснювати супровід розгляду Нацкомфінпослуг направлених Експертних пропозицій.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 10, «проти» - 4, «утримались» - 3.

ВИРШИЛИ: затвердити розроблені Експертною групою та погоджені Комітетом захисту прав споживачів Експертні пропозиції стосовно законопроекту № 8055 «Про установу фінансового омбудсмена» та доручити Голові Громадської ради направити експертні пропозиції до Нацкомфінпослуг протягом трьох робочих днів після їх затвердження. Голові Комітету захисту прав споживачів здійснювати супровід направлених Експертних пропозицій до Нацкомфінпослуг.

По сьомому питанню різне

СЛУХАЛИ: Гаєвську Н., яка запропонувала звернутись до Нацкомфінпослуг про отримання результатів опрацювання аудиторських звітів за 2017 рік, складених із застосуванням «Методичних рекомендацій щодо вимог до аудиторських звітів, що подаються до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за результатами аудиту річної звітності та звітних даних фінансових установ» та подальшої співпраці в підготовці проекту Вимог до аудиторських звітів,

підготовленого на виконання Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 27.12.2017.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – одногolosно.

ВИРІШИЛИ: доручити Голові Громадської ради направити звернення до Нацкомфінпослуг про надання результатів опрацювання аудиторських звітів за 2017 рік, складених із застосуванням «Методичних рекомендацій щодо вимог до аудиторських звітів, що подаються до Нацкомфінпослуг, за результатами аудиту річної звітності та звітних даних фінансових установ» та подальшої співпраці в підготовці проекту Вимог до аудиторських звітів, підготовленого на виконання Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 27.12.2017.

СЛУХАЛИ: Замазєсву А., про проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення». Запропоновано перенести розгляд законопроектів на наступне засідання. Залучити керівників Комітетів Громадської ради при Нацкомфінпослуг, для отримання пропозицій.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – одногolosно.

ВИРІШИЛИ: Доручити керівникам Комітетів розглянути зазначений проект на засіданнях комітетів, у разі необхідності підготувати та надати пропозиції і зауваження Замазєсвій А. та розглянути запропоновані зміни до законопроекту на черговому засіданні Громадської ради при Нацкомфінпослуг.

СЛУХАЛИ: Даркова В., Голову Комітету захисту прав споживачів стосовно законопроекту № 8607 13.07.2018 року його положень про анулювання права споживачів на судовий захист без сплати судового збору, передбаченого ч.3 ст. 22 Закону України «Про захист прав споживачів» вважає за необхідне здійснити наступне:

звернутися до Нацкомфінпослуг стосовно фактів порушення органами державної влади норм ст. 22 Конституції України про недопущення звуження змісту та обсягу існуючих прав споживачів при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів;

Голові Комітету захисту прав споживачів фінансових послуг Даркову В. підготувати проект відповідного звернення та після погодження його Комітетом направити його Голові Громадської ради не пізніше 12.09.2018 року;

секретарю Громадської ради, надіслати погоджений Комітетом проект Звернення усім членам Громадської ради для подальшого ознайомлення, обговорення та його затвердження шляхом мовчазної згоди не пізніше 17.09.2018 року;

Голові Громадської ради направити затвержене Звернення до Нацкомфінпослуг не пізніше 19.09.2018 року.

В обговоренні взяли участь присутні члени ради.

Запропоновано звернутись до Голови Нацкомфінпослуг із клопотанням направити підготовлене звернення Громадською радою при Нацкомфінпослуг стосовно недопущення порушення органами державної влади норм ст. 22 Конституції України, звуження змісту та обсягу існуючих прав споживачів при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів до Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – одногolosно.

ВИРІШИЛИ: Доручити Голові Комітету захисту прав споживачів фінансових послуг Даркову В. підготувати проект відповідного звернення та після погодження його Комітетом направити його членам Громадської ради не пізніше 17.09.2018 року, для подальшого ознайомлення, обговорення та його затвердження шляхом мовчазної згоди. Доручити Голові Громадської ради направити відповідне звернення до Нацкомфінпослуг протягом трьох робочих днів після їх затвердження для подальшого направлення до Комітету Верховної

Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності.

Про постійні робочі органи Громадської ради

Головуючий наголосив на вчасному виконанні плану роботи Громадської ради при Нацкомфінпослуг на 2018 рік та запропонував зібрати Комітет з питань страхового ринку для обговорення подальшої роботи Комітету.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - одноголосно

ВИРІШИЛИ: Всім членам Громадської ради переглянути пункти плану роботи на 2018 рік, де заявлено участь в підготовці проектів регуляторних актів, що готуються Нацкомфінпослуг у складі робочих груп. Керівникам комітетів підготувати аналіз участі в робочих групах.

Комітету з питань страхового ринку провести засідання, для обговорення подальшої організації роботи Комітету. Включити на чергове засідання до розділу різне звіт про роботу комітету.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - одноголосно

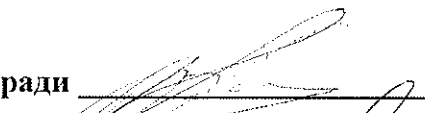
ВИРІШИЛИ: Доручити всім членам Громадської ради переглянути пункти плану роботи на 2018 рік, де заявлено участь в підготовці проектів регуляторних актів, що готуються Нацкомфінпослуг у складі робочих груп. Керівникам комітетів підготувати аналіз участі в робочих групах. Комітету з питань страхового ринку підготувати звіт про роботу Комітету на наступне засідання Громадської ради.

По восьмому питанню про дату, час та місце проведення наступного чергового засідання Громадської ради при Нацкомфінпослуг

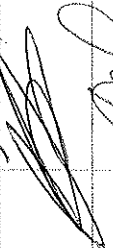

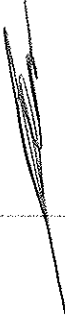

СЛУХАЛИ: пропозиції членів Громадської ради стосовно дати проведення наступного засідання.

ВИРІШИЛИ: Наступне засідання Громадської ради провести 10.10.2018, о 15:00.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - одноголосно.

Голова Громадської ради С. Бірюк

Секретар засідання О. Косюк

№	Ім'я члена ГР при НКФП	Інститут громадянського суспільства	Конт. телефон	Адреса ел.пошти	Підпис
1.	Абрамкін Богдан Петрович	Громадська організація «Всеукраїнська спілка Аварійних комісарів»	+380671590009	yusak2017@gmail.com	
2.	Бабенко Олександр Павлович	Об'єднання «Ядерний страховий пул»	+380444928703	obabenko@unip.kiev.ua	
3.	Бірюк Сергій Олексійович	ГО «Асоціація юристів фондового ринку»	+380679252366	sarbiruk@gmail.com	
4.	Волковська Вікторія Олегівна	Асоціація «Об'єднання фінансових установ»	+380678556821	volkovskaya@ukr.net	
5.	Гаєвська Наталя Ісаківна	ВПГО «Спілка аудиторів України» (ВПГО «САУ»)	+380675046420	sau@kievweb.com.ua n.gaievskaya@iag.com.ua	
6.	Дарков Василь Миколайович	ГО «Всеукраїнське об'єднання споживачів страхових послуг «Страховий захист»	+380972928674 +380502585987	dark091954@gmail.com	
7.	Духненко Володимир Борисович	Українська професійна асоціація по захисту інвесторів, кредиторів та страхувальників (УПАЗІКС)	+380504420226	vduhnenko@gmail.com	
8.	Замазєєва Ганна Володимирівна	Асоціація «Всеукраїнська Асоціація фінансових компаній» (ВАФК)	+380933783950	zamazeeva@gmail.com	
9.	Зацерковна Тетяну Миколаївну	АП «Асоціація Консалтингових фірм» (АП «АКФ»)	+380674430458	director@seya.com.ua	
10.	Іванько Юрій Олександрович	Громадська організація «Говариство Актуаріїв України»	+380503003474	ivanko@actuary.in.ua	
11.	Кардунель Віталій Юрійович	Асоціація «Всеукраїнська Асоціація Кредитних установ» (ВАКУ)	+380938478797	vivotv1204@gmail.com	

12.	Кравченко Людмила Євгенівна	Національна асоціація кредитних спілок України (НАКСУ)	+380503805037	Ikrauchenko@unascu.org.ua
13.	Лакно Юрія Олександрович	Всеукраїнська Громадська організація «Всеукраїнська Асоціація Аварійних комісарів» (ВГО «ВАОК»)	+380503111506	yurii1946@gmail.com
14.	Мороз Ольга Леонідівна	Всеукраїнська Асоціація кредитних спілок (ВАКС)	+380442783068 +380442342487	office@vaks.org.ua -
15.	Паламарчук Антоніна Борисівна	Асоціація «Бюро кредитних історій»		antonina.palamarchuk@pvb.ki.com
16.	Рожкова Юлія Леонідівна	Асоціація «Всеукраїнська Асоціація Ломбардів»	+380991984082	julia@lombard.org.ua
17.	Сотскова Олена Анатоліївна	Української асоціації адміністраторів пенсійних фондів (УА АПФ)	+380503821309	e_sotskova@vseapf.com.ua -
18.	Тарасов Сергій Анатолійович	Ліга страхових організацій України (ЛСОУ)	+380503330211	st@uainsur.com
19.	Третякова Галина Миколаївна	Українська федерація Убезпечення (УФУ)	+380503113392	office@ufu.org.ua
20.	Трипольська Ольга Олегівна	Українська асоціація інвестиційного бізнесу	+380442211962	tripolskaya@uaib.com.ua
21.	Харламова Олена Вікторівна	Громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України» (ГС «ПАБУ»)	+380974811550	chief@amsfo.com
22.	Черняхівський В'ячеслав Валерійович	Асоціація «Страховий бізнес»	+380676574488 +380504698390	vchern@ukr.net office@insurancebiz.org
23.	Шевкун Тетяна Василівна	Національна Асоціація НПФ України та Адміністраторів НПФ (НАПФА)	+380677069464	narfa@ukr.net

ПОГОДЖЕНО

рішенням Комітету захисту прав споживачів
фінансових послуг ГР при НКФП
від 05.09.2018 року Протокол №7

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Громадської ради
при Нацкомфінпослуг від 05.09.2018
року Протокол №11

ЕКСПЕРТНІ ПРОПОЗИЦІЇ

щодо законопроекту №8055 «Про установу фінансового омбудсмена»

Підстава проведення експертизи законопроекту: Рішення Громадської ради при Нацкомфінпослуг від 18.04.2018 року.

Склад Експертної групи:

1. Дарков Василь Миколайович – громадський експерт - керівник ЕГ
2. Волковська Вікторія Олегівна – громадський експерт заступник керівника ЕГ
3. Черняхівський В'ячеслав Валерійович - громадський експерт
4. Кравченко Людмила Євгенівна - громадський експерт

Об'єкт експертного дослідження: законопроект №8055 «Про установу фінансового омбудсмена» (далі – Законопроект).

Предмет експертного дослідження – встановлення відповідності Законопроекту, укладеним та ратифікованим Україною міжнародним угодам, Конституції та законам України, чинному законодавству про захист прав споживачів, державній політиці в сфері захисту прав споживачів, економічній доцільності та інтересам учасників ринків фінансових послуг.

Питаннями експертного дослідження:

Чи відповідає Законопроект:

- укладеним та ратифікованим Україною міжнародним угодам стосовно питань захисту прав споживачів та досудового врегулювання спірних питань з ними?
- нормам Конституції та законам України?
- чинному законодавству України про захист прав споживачів?
- державній політиці в сфері захисту прав споживачів?
- економічній доцільності та інтересам учасників ринків фінансових послуг?

Експертні висновки щодо питань дослідження

Питання №1 *Чи відповідає Законопроект укладеним та ратифікованим Україною міжнародним угодам стосовно питань захисту прав споживачів та досудового врегулювання спірних питань з ними?*

Експертне дослідження цього питання виконувалася на підставі порівняльного аналізу положень Законопроекту та міжнародних угод ратифікованих Україною, які набрали чинності та стосуються питання захисту прав споживачів, а саме:

1. Резолюція 39_248 Генеральної Асамблеї ООН від 16.04.1985 року про захист прав споживачів.
2. Резолюція № 543 Європейського Парламенту «Хартія захисту прав споживачів» 1973 року.
3. Директива 2002/65/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23.09.2002 щодо захисту прав споживачів фінансових послуг за дистанційними контрактами
4. Директива 2013/11 / ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21.05.2013 року щодо альтернативного врегулювання спорів про споживачів.
5. Угода про асоціацію між Україною та ЄС ратифікована 16.09.2014 року, набрала чинності з 01.09.2017 року.

Експертний висновок.

Проведене експертне дослідження питання №1 встановило, що положення укладених та ратифікованих Україною міжнародних угод стосовно питань захисту прав споживачів та досудового врегулювання спірних питань з ними, не передбачають об'єднання в одному органі (організації) функцій щодо захисту прав споживачів фінансових послуг та функції альтернативного досудового розв'язання спорів між споживачами та надавачами цих послуг.

Виходячи з вище зазначеного, викладені у Законопроекті положення ст.3 щодо мети діяльності установи фінансового омбудсмена та ст.12 щодо повноважень фінансового омбудсмена не відповідають укладеним та ратифікованим Україною міжнародним угодам стосовно питань захисту прав споживачів та досудового врегулювання спірних питань з ними.

Питання №2 Чи відповідає Законопроект нормам Конституції та законам України?

Експертне дослідження цього питання виконувалася на підставі порівняльного аналізу положень Законопроекту та норм Конституції і законів України, а саме:

1. Конституція України від 28.06.1996 року.
2. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 року.

Експертний висновок.

Проведене експертне дослідження питання №2 встановило, що у нормах Конституції та законів України, які регулюють питання захисту прав споживачів та досудового врегулювання спірних питань з ними, не передбачено покладання функцій незалежного альтернативного (позасудового) врегулювання спорів зі споживачами, у т.ч. фінансових послуг на установу фінансового омбудсмена. Біль того, функція захисту прав споживачів згідно норм ст.42 Конституції України покладено на державу, а саме: «Держава захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпекою продукції та усіх видів послуг і робіт, сприяє діяльності громадських організацій споживачів».

Виходячи з вище зазначеного, Законопроект в частині покладання державою на установу фінансового омбудсмена функцій захисту прав споживачів фінансових послуг як недержавного органу альтернативного (позасудового) врегулювання спорів зі споживачами, у т.ч. фінансових послуг, не відповідає нормам Конституції України та законів України.

Питання №3 Чи відповідає Законопроект чинному законодавству України про захист прав споживачів?

Експертне дослідження цього питання виконувалася на підставі порівняльного аналізу положень Законопроекту та законодавству України про захист прав споживачів, а саме:

1. Закон України «Про захист прав споживачів».
2. Цивільний кодекс України
3. Господарський кодекс України

Експертний висновок.

Проведене експертне дослідження з питання №3 встановило наступне:
– відповідно до норм ч.1 ст.2 законодавство про захист прав споживачів складається із Закону України «Про захист прав споживачів», Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України та інших нормативно-правових актів, що містять положення про захист прав споживачів;

– нормами ст.5 Закону України «Про захист прав споживачів» функцію забезпечення захисту прав споживачів здійснюють центральний орган виконавчої влади, що формує та забезпечує реалізацію державної політики у сфері захисту прав споживачів, центральний

орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів, місцеві державні адміністрації, інші органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування згідно із законом, а також суди;

– нормами Закону України «Про захист прав споживачів», Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України та інших нормативно-правових актів, що містять положення про захист прав споживачів, не встановлено покладання функції незалежного альтернативного (позасудового) врегулювання спорів зі споживачами, у т.ч. фінансових послуг на установу фінансового омбудсмена.

*Виходячи з вище зазначеного, Законопроект в частині покладання державою на установу фінансового омбудсмена функцій захисту прав споживачів фінансових послуг та недержавного органу альтернативного (позасудового) врегулювання спорів зі споживачами, у т.ч. фінансових послуг, **не відповідає** чинному законодавству України про захист прав споживачів.*

Питання №4 *Чи відповідає Законопроект державній політиці в сфері захисту прав споживачів?*

Експертне дослідження цього питання виконувалася на підставі порівняльного аналізу положень Законопроекту державній політиці в сфері захисту прав споживачів а саме:

- 1. Концепція державної політики у сфері захисту прав споживачів. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 березня 2017 р. № 217-р (далі - Концепція)*
- 2. План заходів з реалізації Концепції державної політики у сфері захисту прав споживачів. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 983-р (далі – План заходів)*

Експертний висновок.

Проведене експертне дослідження питання №4 встановило, що положеннями Концепції та Плану заходів передбачено Розроблення проекту закону щодо внесення змін до деяких законодавчих актів, у якому передбачити, у т.ч. створення умов для ефективного досудового (альтернативного) врегулювання споживчих спорів, які зобов'язані здійснити Мінекономрозвитку, заінтересовані центральні органи виконавчої влади та громадські об'єднання споживачів (за їх згодою) у 2020 році, після чого направити його до кабінету Міністрів України. Прямого визначення, що вище зазначеними умовами ефективного досудового (альтернативного) врегулювання споживчих спорів, є створення на підставі закону установи фінансового омбудсмена у Концепції та Плану заходів не має.

*Виходячи з вище зазначеного, Законопроект в частині визначення установи фінансового омбудсмена як ефективного досудового (альтернативного) врегулювання споживчих спорів, **не відповідає** державній політиці в сфері захисту прав споживачів, яка реалізується на підставі Концепції та Плану заходів.*

Питання №5 *Чи відповідає Законопроект економічній доцільності та інтересам учасників ринків фінансових послуг?*

Експертне дослідження цього питання виконувалася на підставі аналізу положень Законопроекту, Пояснювальної записки та висновку Головного науково-експертного управління Верховної Ради України від 19.03.2018 року, в частині економічної доцільності утворення установи фінансової омбудсмена, а також чи відповідає це інтересам учасників ринків фінансових послуг.

Експертний висновок.

Проведене експертне дослідження питання №5 встановило наступне:

- економічна доцільність утворення установи фінансового омбудсмена полягає в можливості застосування альтернативних суб'єктів та форм досудового вирішення спорів зі споживачами фінансових послуг, фінансування діяльності яких буде значно нижче ніж пропонується в у Законпроекті;
- відповідно до ст.13 Законпроекту фінансування діяльності установи фінансового омбудсмена здійснюється за рахунок щомісячних внесків надавачів фінансових послуг та зборів з потерпілих споживачів фінансових послуг за розгляд спору, при цьому законпроект не визначає розмір щомісячних внесків та порядок розрахунків;
- щомісячні внесків сплачуються усіма надавачами фінансових послуг, незалежно від того, чи є він порушник прав споживачів фінансових послуг або є добропорядним їх надавачем;
- витрати надавачів на фінансування діяльності установи фінансового омбудсмена може привести до подорожання фінансових послуг для їх споживачів та позначитись на його незалежності у прийнятті рішень під час розгляду спору;
- збір за розгляд установою фінансового омбудсмена спору, якій сплачує потерпілий споживач в розмірі 5% від прожиткового мінімуму для працездатних осіб, є економічно не доцільним для нього, з огляду на те, що розгляд аналогічного спору щодо захисту прав споживачів в суді, якій у наказовому або спрощеному провадженні є значно швидший, зовсім не потребує сплати судового збору;
- відповідно до Пояснювальної записки, автори Законпроекту не розглядають альтернативні варіанти досудового вирішення спорів зі споживачами фінансових послуг, які б могли бути більш економічно доцільні для його сторін;
- стосовно відповідності Законпроекту інтересам учасників ринків фінансових послуг, говорить той факт, що у п.6 Пояснювальної записки, де визначаються позиція заінтересованих сторін, його погодила незначна кількість об'єднань професійних учасників ринків фінансових послуг, а об'єднань споживачів фінансових послуг, які б погодило цей Законпроект не має жодного.

Виходячи з вище зазначеного, Законпроект **не відповідає** економічній доцільності утворення установи фінансового омбудсмена та інтересам учасників ринків фінансових послуг.

Виходячи з результатів проведеного експертного дослідження, керуючись вище наведеними експертними висновками по кожному питанню дослідження, Експертна група пропонує Комітету погодити наступні експертні пропозиції:

- враховуючі результати експертного дослідження, рекомендувати Нацкомфінпослуг звернутися до Комітету з питань фінансової політики та банківської діяльності Верховної Ради України про розгляд на його найблищому черговому засіданні питання «Про висновки експертного дослідження Законпроекту №8055 «Про установу фінансового омбудсмена», проведеного Громадською радою при Нацкомфінпослуг».
- запросити на розгляд вище зазначеного питання членів Експертної групи та керівництво Громадської ради при Нацкомфінпослуг.

Керівник Експертної групи _____

В.М. Дарков